

eská zemědělská univerzita v Praze

Provozní ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Teze k diplomové práci

Vývoj místní samosprávy v obci Fielesná Ruda

Lucie Hejtmánková

© 2015 ZU v Praze

Vývoj místní samosprávy v obci železná Ruda

The Development of Local Government in the Municipality of železná Ruda

Souhrn

Práce je zaměřena na komunální politiku obce železná Ruda, a to na vývoj místní samosprávy v obci. Důležitým aspektem práce je občanská participace na veřejném životě v malé obci a v jejích místních částech. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. V teoretické části je popsáno obecní zřízení, volby a volební systémy. V praktické části je nejprve charakterizována samotná obec včetně jejího popisu a historie, krátce je zde zmíněna také NP a CHKO Třemšín, územní plánování, demografická struktura a sociálně ekonomická charakteristika obce. Další část praktické části se zabývá komunálními volbami v obci v letech 1994 až 2014, se zaměřením na volby v roce 2010, které jsou zde popsány i z hlediska počtu zastupitelů obce.

Klíčová slova: železná Ruda, místní samospráva, rozvoj obce, participace občanů, spolek, politická strana, komunální volby, zastupitelstvo obce, územní plán

ÚVOD

Tématem diplomové práce je vývoj místní samosprávy v obci fielezná Ruda. Výběr tohoto tématu výrazně ovlivnila specifika fielezné Rudy. Jedná se o obec, skládající se ze čtyř místních částí a nacházející se v bezprostřední blízkosti státní hranice se Spolkovou republikou Německo. Poloha obce v Národním parku a chráněné krajinné oblasti Třemšava, charakter obce jako turistického a rekreačního střediska a s tím související aktivity vyvolávají nejen velký zájem turistů, ale i následný zájem investorů. Všechny tyto faktory bezesporu ovlivní komunální politiku a určit se odráží i ve výsledcích komunálních voleb a složení zastupitelstva Města fielezná Ruda.

CÍLE

Cílem práce je v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy.
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb.

Město fielezná Ruda bylo vybráno jako předmět výzkumu pro své umístění u státní hranice s Německem, poloze v NP a CHKO Třemšava a pro svoji orientaci na turistický ruch a s tím i navazující problémy týkající se zvýšeného tlaku na výstavbu, který staví samosprávu do jiných pozic a který šlo donutilo vyhlásit stavební uzávesnu téměř na celém správním území fielezné Rudy. Složení správního území fielezné Rudy ze čtyř místních částí bylo také jedním z důvodů zvolení této obce.

METODIKA PRÁCE

Ve výzkumu samosprávy (politiky) na lokální (komunální) úrovni rozhodování se uplatní dva hlavní směry. První újednost je pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro politiky jako celku. Nezohleduje však místní specifika. Druhý směr vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou v t-inou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení (Balík, 2005, s. 166-167).

Při vypracování práce byl využit výzkumný přístup, jež se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce je postavena jako případová studie. Ke sběru dat byly využity zejména dvě základní techniky: studium dokumentů a dotazování. Byly použity i další standardní metodologické postupy, především komparace. V práci byly také využity poznatky a zkušenosti autorky jako zastupitelky MÚ v obci Fielesná Ruda.

V teoretické části práce byly informace čerpany především ze zákona o obcích, zákona o volbách do zastupitelstev obcí a z knižních publikací uvedených v seznamu literatury.

V empirické části byly využity informace získané osobními návštěvami MÚ v obci Fielesná Ruda, ze studia dokumentů vydaných zastupitelstvem obce (např. nařízení obce, obecní závazné vyhlásky obce, apod.), z jednání zastupitelstva obce, z územní plánovací dokumentace, informace z archivu MÚ v obci Fielesná Ruda a z internetových stránek (MÚ obce Fielesná Ruda, Národního parku Třemšava, českého statistického úřadu aj.). Dále informace získané z rozhovorů se současným starostou, místostarostou a několika dalšími současnými i bývalými zastupiteli. Jednalo se o polostandardizované otázky, týkající se především sestavování kandidátních listin, předvolební kampaně a rozhodování v zastupitelstvu.

VÝSLEDKY A ZÁVĚRY

Na základě výzkumu obce Fielesná Ruda bylo zjištěno, že charakteristickým rysem obce Fielesné Rudy, a to především díky její poloze a poloze v NP a CHKO Třemšava, je zaměření na cestovní ruch. Z vyhodnocení socioekonomických charakteristik vyplynulo, že celkové zaměření, rozvoj a zamětnost v obci Fielesné Rudy se ubírá tímto směrem, lidé jsou zde zamětnáni především v ubytovacích zařízeních, pohostinských zařízeních, sportovních a rekreačních areálech a ve službách tvořících doplňkovou funkci ve spojitosti s cestovním ruchem. Atraktivitu obce Fielesné Rudy zvyšuje poměrně krátká dojezdová vzdálenost do sousedního Nemecka, kam za prací dojíždí nejen trvale přijící obyvatelé obce Fielesné Rudy, ale i především přijící obyvatelé v obci Fielesné Rudy (kvůli zamětnání v SRN především v obci Fielesné Rudy bydlí).

Výzkumem bylo dále zjištěno, že je výrazný rozdíl i v místních částech, a to nejen kvůli jejich vzhledu, který souvisí s umístěním na různých silničních tazích ve směru od

sousedního Německa. Místní část fielezná Ruda je považována za šcentrum d níů i pro Alfb tín a Týpi ák a dalo by se íci, že jsou tyto ásti spolu i funk n propojeny. Oproti tomu Hojsova Stráfl funguje jako šsamostatná jednotka, ob ané zde jsou velice aktivní s velmi kladným vztahem a p ístupem k Hojsov Štráflí, dokonce mají i (jifl od roku 2002) kandidátní listinu (SNK za obvod fieleznorudska) složenou z 90 % z obyvatel flijících v Hojsov Štráflí.

M sto fielezná Ruda se velikostn dle rozd lení Petra Jüptnera ádí do meních obcí střední velikosti, po tem obyvatel se pohybuje na níflích hodnotách rozmezí (1701 ó 9000 obyvatel). Sice se zde politická scéna skládá i z politických stran, ale vzhledem k relativn malému po tu obyvatel je nutno konstatovat, že i p es jejich existenci si zde volí vybírá podle jednotlivých kandidát , a ne podle politické strany i p íslu-nosti. Politické strany zde mají minimální po et len a v t-inou za n kandidují nezávislí kandidáti, podle t chto ukazatel by se fielezná Ruda dala za adit do nejmeních obcí (rozd lení dle Petra Jüptnera). Rozborem jednotlivých voleb bylo zji-t no, že zde dochází k pom rn velké fluktuaci kandidát mezi jednotlivými kandidátními listinami, cofl op t souvisí s velikostí obce, kdy nejen volí i volí podle konkrétních lidí a ne podle stran, ale i kandidáti se seskupují podle toho, jaký šlídrů z kandidující strany i sdrufení je osloví. Na základ empirického výzkumu lze konstatovat, že spousta kandidát kandiduje za ur itou stranu i z d vodu, aby nemuseli šshán tů nutný po et hlas pro možnost kandidatury sdrufení. Tento výzkum dále prokázal, že jednání a rozhodování v zastupitelstvu probíhají bez v t-ích emocí, jistá politická stabilita by se dala vyvodit i z toho, že je ve m st jifl t etí volební období stejný starosta.

Volební ú ast se ve m st pohybuje st ídav mezi 50 ó 70 %, p i emfl rekordní byla ve volbách v roce 1998, a to 67,98 %, oproti tomu nejniřlí v roce 2006, a to 49,28 %. Od voleb v roce 2006 má z místních ástí nejvy-í volební ú ast Hojsova Stráfl (v roce 2010 dokonce 73 %).

Z dal-ího výzkumu voleb bylo zji-t no, že v fielezné Rud kandidovalo nejvíce politických stran (p t) ve volbách v roce 2002 a nejmén (dv) ve volbách 1998, 2006.

Z práce vyplývá, jak je pro rozvoj a fungování obce d leflitá komunikace, propojenost ob an s orgány místní samosprávy.

SEZNAM LITERATURY

1. Balík, Stanislav. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha : Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.
2. Jüptner, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. místo neznámé : Politologická revue . 2, 2004.
3. Mejrek, Jaroslav, Bubeníček, Václav a Šopík, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha : Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
4. Jüptner. *Komunální koalice a politické modely*. *Politologická revue* . 2. 2004.
5. Mejrek, Jaroslav a kol. *Participace občanů ve veřejném životě venkovských obcí* R. Praha : Kernberg Publishing, 2009. ISBN 978-80-87168-10-3.
6. Mejrek, Jaroslav a Koptíva, Radek. *Základy veřejné správy*. Praha : Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozní ekonomická fakulta, 2012. ISBN 978-80-213-1626-3.
7. Hudák, Jakub, Jüptner, Petr a Svoboda, Jiří (Eds.). *Komunální politické systémy*. Praha : Filozofická fakulta Univerzity Karlovy, 2003. ISBN 80-7308-056-7.
8. Rozhovor ze dne 8. 1. 2015 s Ing. Michalem Mebergrem
9. Rozhovor ze dne 20. 2. 2015 s Jaroslavem Fischerem
10. Rozhovor ze dne 21. 2. 2015 s Ing. Janem Koňánem
11. Rozhovor ze dne 8. 1. 2015 s Ing. Milanem Křížem